

'Als je geaardheid een geheim blijft, kun je niet optimaal presteren'

Zichtbaar zijn in de sport

Statistisch gezien zou er in elk voetbalteam minimaal één andersgeaarde voetballer moeten zitten. Maar waar zijn ze? Het ontbreekt vooral nog aan rolmodellen, aan een goedpresterende voetballer die uit de kast durft te komen. "Uiteindelijk moeten we komen tot een certificaat voor homovriendelijke sportverenigingen", vindt Karin Nederpelt-Blankenstein.

TEKST BERNARDO VAN EEKHOUT

"Eigenlijk zou John dit allemaal moeten doen", zegt Karin Nederpelt-Blankenstein, terwijl ze naar de hemel wijst om haar woorden kracht bij te zetten. "Want bij hem gingen veel meer deuren open dan bij mij." Als zus van wijlen topscheidsrechter John Blankenstein maakt Karin zich hard voor het zichtbaar en bespreekbaar maken van homoseksualiteit in de mannelijke teamsporten in Nederland. Hiermee zet ze de missie van haar openlijk homoseksuele broer voort; hij was een fervent voorvechter van homoe emancipatie. John maakte zich sterk voor het bespreekbaar maken van homoseksualiteit in de sport. "De media denken vaak ten onrechte dat de John Blankenstein Foundation er op uit is om

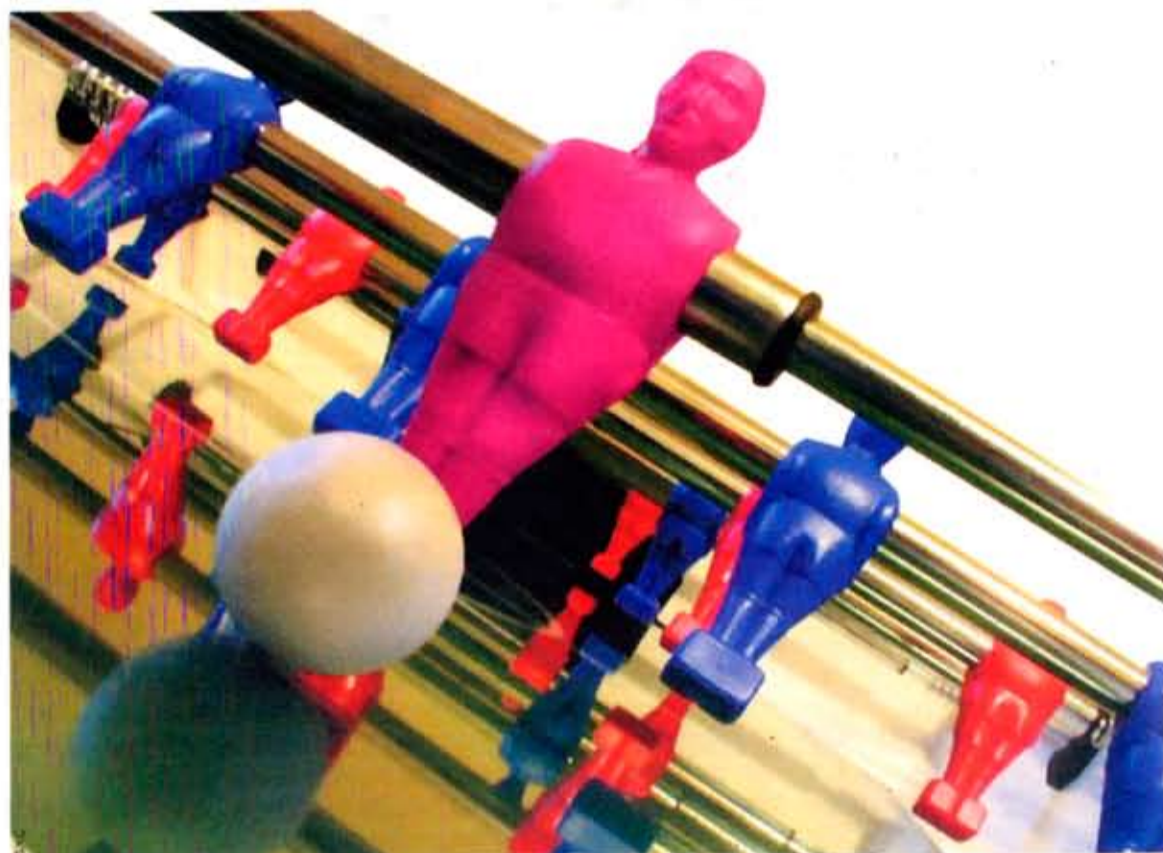

Karin Nederpelt-Blankenstein

Nederlandse (top)voetballers te uiten. Maar dat is helemaal niet zo. We richten ons op de voetballerij omdat die sport het populairst is in Nederland. En dan in het bijzonder op de jongere jongens die een professionele carrière ambiëren en zich met de huidige professionele voetballers identificeren. Kan zo'n jongen met homoseksuele gevoelens helemaal zichzelf zijn en daar openlijk voor uitkomen in een reguliere sportclub? Bij homosportverenigingen kunnen ze veelal niet terecht omdat die vaak andere doelstellingen hebben. Wat wij willen is dat de reguliere sportverenigingen er voor open staan, dat ze een homovriendelijk

beleid uitoefenen." Karin is van mening dat binnen de sportvereniging vooral een trainer als vertrouwenspersoon een cruciale rol kan spelen. Inmiddels heeft ze al vier betaalde voetbalorganisaties benaderd – namen wil ze nog niet noemen – en ook zij zien in dat de tijd er inmiddels rijp voor is. Alleen is het probleem dat geen enkele club als eerste of enige met het thema aan de slag durft te gaan. "Ik vrees daarom dat het toch nog wel even duurt voordat er in de voetballerij trainers als vertrouwenspersonen aangesteld worden aan wie de jongens hun verhaal kwijt kunnen. Met onze kennis kunnen wij de trainers handvaten bieden, zodat ze de spelers kunnen helpen bij hun coming out. We zien de trainer als spil die ervoor zorgt dat er een kring van bescherming om zo'n jongen komt. Deze adviserende rol zouden we eigenlijk graag als vast onderdeel zien binnen de opleidingen van de clubs. Dat willen we niet alleen bij betaalde voetbalorganisaties bewerkstelligen, maar ook bij amateurclubs, waar het eigenlijk nog veel belangrijker is."

Voor de verleden jaar uit de kast gekomen rugbylegende Gareth Thomas uit Wales was zijn trainer Scott Johnson de eerste persoon aan wie hij het vertelde. Voor Thomas een enorme opluchting dat hij juist bij hem terecht kon. "Nadat Thomas het me vertelde, heb ik meteen wat andere spelers uit het team hierover ingelicht", vertelt zijn trainer. "Omdat ik vond dat hij op dat moment moest worden omringd en gesteund door zijn teamgenoten. Hij was nog niet in staat om dat alleen te doen". Nu wil de 36-jarige Thomas als rolmodel dienen voor andere sporters en hoopt hij dat zijn verhaal een inspiratie kan zijn voor anderen. "Ik ben uit de kast gekomen omdat ik wil dat mensen de vrijheid hebben openlijk homo te zijn. Statistisch gezien kan ik niet de enige homorugbyspeler zijn. Ik ben bereid dit taboe te doorbreken." Thomas rekende

en passant af met het heersende clichébeeld dat de homoman niet mannelijk genoeg kan zijn om aan ruwe (team)sporten deel te nemen. "Helaas hebben veel hetero's nog steeds een bepaald beeld van homo's; ze zouden niet kunnen voetballen of rugbyen", beaamt Karin Nederpelt. "Dat is puur op vooroordelen gebaseerd. Veel homo's vallen juist niet op omdat ze meegaan in de huidige maatschappij. Hetero's willen vaak het vrouwelijke type zien bij homo's. Het klassieke beeld dat ze van homo's hebben moeten ze veranderen, want het homo zijn vormt slechts één aspect van je persoonlijkheid. Dat beeld werd afgelopen jaar nog eens ondersteund door de topsporters die, mede op initiatief van de Alliantie Gelijkspelen, in de grachtenparade meevoeren: wij staan als een beschermende kring om de homosporters heen. Zij lieten daarmee zien dat zij er voor open staan, nu de rest van de wereld nog." Uiteindelijk zou een (top)sporter op zijn of haar sportkwaliteiten moeten worden afgerekend, niet op de seksuele geaardheid. "Leg de nadruk op de capaciteiten van de sporter, want daar draait het uiteindelijk om. Het gaat om wat een sporter in zijn team presteert, niet om wat hij privé doet. Ik begrijp werkelijk niet waarom het bij homo's altijd naar het seksuele wordt getrokken; daar wordt altijd een item van gemaakt. Ik vind dat onvoorstelbaar." Ook daarin spelen volgens Nederpelt de media een grote rol. Zo was het Spaanse homotijdschrift *Zero* een aantal jaren geleden van plan een bekende speler van Real Madrid te outen op de cover.

Maar na veel aandringen van de voetbalclub zelf werd daar uiteindelijk vanaf gezien. Het doet denken aan de beroemde uitspraak van John Blankenstein: "Iedereen mag homo zijn, behalve voetbalidolen".

In veel andere kringen – bijvoorbeeld in de politiek – komen steeds meer mensen wel openlijk uit voor hun homoseksualiteit. Daarmee vergroten ze de zichtbaarheid van homo's en lesbiennes. In de voetbalwereld lijkt op dat thema echter nog steeds een taboe te rusten. Daarmee plaatst deze tak van sport zich buitenspel, vindt Nederpelt. "Ik vrees dat het voor een topvoetballer nu nog het einde van zijn carrière betekent als hij openlijk voor zijn geaardheid uitkomt. Als profvoetballer droom je vaak van een carrière in Spanje of Italië en daar open zijn over je geaardheid is helaas ondenkbaar. Daarom kan ik het me best voorstellen dat een speler besluit zich nog even te verschuilen. De club an sich zou het nog wel accepteren. Maar de pers zou zich er massaal op storten. Je krijgt een heel mediacircus over je heen en om daartegen bestand te zijn, moet je wel heel sterk in je voetbalschoenen staan. Wat zou het mooi zijn als bijvoorbeeld vier of vijf spelers besluiten om er gezamenlijk voor uit te komen. De media zouden dan niet weten op wie ze zich moeten richten. Uiteindelijk zal alle aandacht na een maand wegebben, want er gebeurt zoveel in de voetbalwereld."

In het boek *Gelijkspel* van Huub ter Haar, waarin

Nederlandse homoseksuele topsporters openlijk over hun geaardheid vertellen, komt naar voren dat velen het geheimhouden van hun seksuele voorkeur als een last ervaren hebben. Hun sportprestaties leden daar duidelijk onder en de geportretteerden stellen achteraf dat ze er eerder voor hadden moeten uitkomen. Karin Nederpelt-Blankenstein: "Ons streven is dat iedereen zichzelf kan zijn binnen de sportvereniging. Dat je vrij in je hoofd kan zijn, zonder zorgen. Als je geaardheid een geheim blijft, kun je niet optimaal presteren. Daarom hebben we een plan geschreven waarin we alle verenigingen en alle geledingen – van jeugdafdeling tot professionals – duidelijk maken wat ons doel is. In Engeland is de voetbalbond in 2003 al gestart met een campagne om discriminatie van homoseksuele voetballers tegen te gaan en de antihomoseksuele stemming in stadions te bestrijden. Want het probleem zit veelal in de angst voor reacties vanaf de tribunes. Het is daarom de taak van de KNVB om ook in Nederland een campagne te starten om dit heersende taboe eindelijk eens te doorbreken. De clubs zijn nu nog bevreesd voor de reacties van de supporters, want clubs zijn afhankelijk van hun steun. Men is nog te bang om als eerste homovriendelijke voetbalclub te boek te staan. Maar het leeft al wel bij de clubs en daar ben ik erg blij mee."

Voor meer informatie:
johnblankensteinfoundation.nl